

Inleiding

In september 2014 heeft de Werkgroep Toekomst Accountantsberoep van de NBA het rapport 'In het publiek belang' uitgebracht. Het rapport bevat maatregelen ter verbetering van de kwaliteit en de onafhankelijkheid van de accountantscontrole. CEA heeft per brief van 20 november 2014 gereageerd op de voorgestelde maatregelen van de werkgroep die zien op de opleiding en het onderzoek. CEA heeft toen aangegeven in 2015 nog terug te zullen komen op het voorstel van de werkgroep om bindende criteria vast te stellen voor de minimale doorlooptijd van de opleiding en van vakken. Na nader onderzoek heeft CEA haar standpunt op dit punt bepaald.

Voorgestelde maatregel inzake minimale criteria voor de doorlooptijd

In het rapport 'In het publiek belang' stelt de werkgroep Toekomst Accountantsberoep dat collegevrije periodes in het meest drukke seizoen wenselijk zijn om te zorgen voor betere studeerbaarheid en focus op de opleiding in andere periodes. De tendens om zware vakken, waarin reflectie en discussie over het vak en dilemma's binnen het vak belangrijk zijn, in korte intensieve summer courses te stoppen, is naar de mening van de werkgroep echter niet wenselijk en baart haar zorgen. De werkgroep stelt voor om naast inhoudelijke eindtermen ook bindende criteria voor de minimale doorlooptijd van opleidingen en specifieke vakken vast te stellen zodat er voldoende tijd is om de stof en beginselen te 'doorleven' en recht te doen aan de complexiteit van het beroep.

Reactie CEA op voorgestelde maatregel

Zoals in 2014 reeds aangegeven, hanteert CEA het beleid dat opleidingen vrij zijn in de manier waarop zij het onderwijs vormgeven om de eindtermen te bereiken met inachtneming van de ects-norm die per vakgebied is vastgesteld. Bij de laatste aanwijzingsronde van de RA-opleidingen heeft CEA haar zorg over de intensivering van het onderwijs en verkorting van de nominale studieduur, zeker als de opleidingen elkaar hierop beconcurreren, publiekelijk geuit. CEA heeft toen de opleidingen opgeroepen te investeren in (het verlagen van) de effectieve studieduur, zodat de meeste studenten de opleiding binnen de nominale studieduur kunnen afronden.

In 2013 heeft CEA de RA-opleidingen¹ al gevraagd naar de maatregelen die zijn/worden genomen om de voorjaarsdrukke te ontlasten. Hoewel de maatregelen per opleiding verschillen, omvat het hoofdzakelijk een collegevrije periode in het voorjaar in combinatie met een verlengd studiejaar en/of intensieve cursussen in andere perioden. In 2015 heeft CEA vervolgens de opleidingen gevraagd om een evaluatie van (de effecten van) deze maatregelen. Alle RA-opleidingen onderkennen het belang van voldoende doorlooptijd en vinden dat hun opleiding in zijn totaliteit alsmede de vakken afzonderlijk voldoende doorlooptijd hebben waardoor studenten de leerstof en de beginselen 'doorleven'. Omdat de nominale studieduur en de inhoudelijke invulling van onderwijsprogramma's per opleiding verschillen, beoordeelt CEA per situatie, conform haar huidige toezichtkader en beleid, of aan de eindtermen wordt voldaan. Ook de invulling van het programma van intensieve cursussen (bij drie van de zeven aangewezen RA-opleidingen) verschilt. N.a.v. recent uitgevoerd onderzoek heeft CEA geen bevindingen geconstateerd t.a.v. de borging van de eindtermen en de kwaliteit van de RA-opleidingen (inclusief intensieve cursussen). Uiteraard zullen we via de reguliere toezichtactiviteiten de kwaliteit blijven volgen en waar nodig maatregelen nemen.

Alles overwegende heeft CEA besloten geen criteria vast te stellen voor de minimale doorlooptijd van de opleiding alsmede voor vakken afzonderlijk. CEA ziet dan ook geen aanleiding haar taken uit te breiden met de beoordeling van de wijze waarop opleidingen het onderwijs vormgeven. Bovendien zou met het vaststellen van minimale doorlooptijden voor de opleiding alsmede voor vakken afzonderlijk, de speelruimte en

---

¹ Het ontlasten van de voorjaarsperiode gebeurt (vooralsnog) alleen bij de RA-opleidingen.

flexibiliteit van opleidingen aanzienlijk worden beperkt en innovatie van het onderwijs worden geremd.

Uit de evaluatie-uitkomsten blijkt dat het van belang is dat opleidingen met de accountantskantoren in gesprek treden om realistische afspraken te maken. Dat studenten buiten het 'busy season' zich beter kunnen richten op de opleiding, volgt namelijk niet uit de evaluaties. Door de ontlasting van het voorjaar hebben opleidingen het programma in andere perioden geïntensiveerd. Hierdoor ontstaat een verschuiving van de werk/studiedruk naar andere perioden. Bovendien vinden studenten en docenten het een nadeel dat het studieritme wordt onderbroken en merken opleidingen op dat niet voor alle studenten het 'busy season' in het voorjaar valt. Wegens de relatief beperkte omvang van de meeste opleidingen, gelden de getroffen maatregelen ter ontlasting van het voorjaar voor alle studenten, terwijl (meer) maatwerk op z'n plaats zou zijn.